Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
PEDRO CRUZ VILLALÓN
föredraget den 2 juli 2015 [1]

Mål C-245/14

Thomas Cook Belgium NV
mot
Thurner Hotel GmbH

(begäran om förhandsavgörande från Handelsgericht Wien (Österrike))

”Området med frihet, säkerhet och rättvisa — Civilrättsligt samarbete — Förordning (EG) nr 1896/2006 — Europeiskt betalningsföreläggande — Artikel 20.2 — Förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet när fristen för bestridande har löpt ut — Oriktiga eller felaktiga uppgifter — Avsaknad av behörighet för den domstol som utfärdar det europeiska betalningsföreläggandet — Begreppet exceptionella omständigheter”

1. I förevarande mål ges domstolen tillfälle att för praktiskt taget första gången uttala sig om begreppet ”exceptionella omständigheter” i artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006. [2] Det handlar i synnerhet om att inom ramen för ett förfarande för europeiskt betalningsföreläggande få klarhet i huruvida en bristande behörighet för den domstol som utfärdar ett europeiskt betalningsföreläggande till följd av ett avtal om behörig domstol som parterna hade ingått men som inte har nämnts i ansökningsformuläret, utgör en sådan ”exceptionell omständighet” som kan utgöra grund för en förnyad prövning av betalningsföreläggandet, trots att gäldenären uppenbarligen hade möjlighet att bestrida det inom den föreskrivna fristen men inte gjorde det.

I – **Tillämpliga bestämmelser**

2. Skäl 25 i förordning nr 1896/2006 har följande lydelse:

”När tidsfristen för att lämna in ett bestridande har löpt ut bör svaranden i vissa undantagsfall ha rätt att begära en förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet. En förnyad prövning i undantagsfall bör inte innebära att svaranden får en andra möjlighet att bestrida fordran. Under den förnyade prövningen bör sakförhållandena i målet inte bedömas utöver vad som följer av de exceptionella omständigheter som svaranden har åberopat. De andra exceptionella omständigheterna kan omfatta en situation då det europeiska betalningsföreläggandet grundades på att oriktiga uppgifter lämnats i ansökningsformuläret.”

1 — Originalspråk: spanska.

2 — Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, s. 1). I sitt beslut i målet Novontech-Zala (C-324/12, EU:C:2013:205), slog domstolen fast att åsidosättande av fristen för att bestrida ett europeiskt betalningsföreläggande på grund av ett felaktigt agerande från svarandens ombud inte kan utgöra grund för förnyad prövning av detta föreläggande. Ett sådant åsidosättande kan nämligen inte betraktas som en exceptionell omständighet i den mening som avses i artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006. I domen eco cosmetics och Raiffeisenbank St. Georgen (C-119/13 och C-120/13, EU:C:2014:2144), slog domstolen fast att förfarandet i artikel 20 i förordningen inte är tillämpligt när ett europeiskt betalningsföreläggande inte har delgivits på ett sätt som uppfyller de minimikrav som fastställts i artiklarna 13–15 i förordningen.

3. I artikel 16 i förordningen, vilken har rubriken ”Bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet”, föreskrivs följande:

”1. Svaranden kan lämna in ett bestridande av det europeiska betalningsföreläggandet vid ursprungsdomstolen genom att använda standardformulär F, som återges i bilaga VI och som denne skall erhålla samtidigt med det europeiska betalningsföreläggandet.

2. Bestridandet skall sändas inom 30 dagar från det att svaranden delgivits föreläggandet.

3. Svaranden skall i bestridandet ange att han bestrider den aktuella fordran utan att behöva ange skälen för detta.

4. Bestridandet skall lämnas in i pappersform eller med hjälp av annat kommunikationsmedel, inbegripet på elektronisk väg, som godtas av ursprungsmedlemsstaten och som finns tillgängligt vid ursprungsdomstolen.

…”

4. Artikel 20 i förordningen, vilken har rubriken ”Förnyad prövning i undantagsfall”, har följande lydelse:

”1. Svaranden skall efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 16.2 ha rätt att ansöka om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet hos den behöriga domstolen i ursprungsmedlemsstaten, när

a) i) betalningsföreläggandet har delgivits svaranden på något av de sätt som föreskrivs i artikel 14,

och

ii) delgivning utan svarandens förskyllan inte har skett i så god tid att denne haft möjlighet att förbereda sitt svaromål,

eller

b) svaranden utan egen förskyllan har varit förhindrad att bestrida fordran på grund av force majeure eller exceptionella omständigheter,

förutsatt att svaranden i vilketdera fallet vidtar åtgärder utan dröjsmål.

2. Svaranden skall efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 16.2 också ha rätt att ansöka om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet vid den behöriga domstolen i ursprungsmedlemsstaten, när det är uppenbart att betalningsföreläggandet har utfärdats felaktigt med avseende på de villkor som fastställs i denna förordning, eller på grund av andra exceptionella omständigheter.

3. Om domstolen avslår svarandens ansökan på grund av att inget av de skäl för förnyad prövning som anges i punkterna 1 och 2 är tillämpligt, skall det europeiska betalningsföreläggandet ha fortsatt rättsverkan.

Om domstolen beslutar att en förnyad prövning är motiverad på grund av ett av de skäl som anges i punkterna 1 och 2 skall det europeiska betalningsföreläggandet förlora sin giltighet.”

II – **Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna**

5. Klaganden i det nationella målet, Thomas Cook Belgium NV (nedan kallad Thomas Cook), är en resebyrå med säte i Gent (Belgien) som erbjuder olika slags tjänster inom turism. Den 3 september 2009 slöt Thomas Cook ett avtal med Thurner Hotel GmbH (nedan kallat Thurner Hotel), ett österrikiskt bolag med säte i Sölden (Österrike), i vilket de nya villkoren för samarbete under sommarsäsongen 2010 fastställdes. Efter det att Thomas Cook hade underlåtit att betala, vände sig Thurner Hotel – som hade tillhandahållit logi åt turister i Sölden enligt de villkor som fastställts i det ovannämnda avtalet – till Bezirksgericht für Handelssachen Wien (Österrike) och ansökte om utfärdande av ett europeiskt betalningsföreläggande mot den belgiska resebyrån avseende drygt 15 000 euro. Thurner Hotel motiverade domstolens behörighet med att den ort där förpliktelserna hade fullgjorts låg i Österrike.

6. Den 26 juni 2013 delgavs Thomas Cook det europeiska betalningsföreläggandet på ett korrekt sätt. Thomas Cook bestred inte betalningsföreläggandet inom den trettiodagarsfrist som föreskrivs i artikel 16.2 i förordning nr 1896/2006, då bolaget enligt egen uppgift var upptaget med att gå igenom sina arkiv för att ta reda på om det omtvistade betalningsföreläggandet var motiverat.

7. Den 25 september 2013 vände sig Thomas Cook till Bezirksgericht für Handelssachen Wien och ansökte om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet enligt artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006. Thomas Cook anförde huvudsakligen att föreläggandet hade utfärdats av en obehörig domstol, eftersom de allmänna villkor som parterna hade enats om innehöll ett avtal om domstols behörighet, enligt vilket tvister mellan parterna ska prövas av domstolarna i Gent. Enligt Thomas Cook ska det felaktigt utfärdade europeiska betalningsföreläggandet enligt artikel 20.3 i förordning nr 1896/2006 förlora sin giltighet, eftersom den omständigheten att den domstol som utfärdat föreläggandet är obehörig utgör en grund för förnyad prövning enligt artikel 20.2 i förordningen.

8. Genom beslut av den 28 oktober 2013 avslog Bezirksgericht für Handelssachen Wien Thomas Cooks begäran om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet. Thomas Cook överklagade detta beslut till den hänskjutande domstolen inom den föreskrivna fristen. Till stöd för sitt överklagande åberopade Thomas Cook skäl 25 i förordning nr 1896/2006, där det uttryckligen anges att om det europeiska betalningsföreläggandet har grundats på att oriktiga uppgifter lämnats i ansökningsformuläret, ska det omfattas av exceptionella omständigheter i den mening som avses i artikel 20.2. Enligt Thomas Cook underlät Bezirksgericht für Handelssachen Wien i förevarande fall att fastställa att det inte var österrikiska domstolar som var behöriga utan domstolarna i Gent, enligt de allmänna avtalsvillkor som parterna hade enats om att tillämpa. Thomas Cook gjorde gällande att Bezirksgericht für Handelssachen Wien borde ha fastställt att det var uppenbart att det europeiska betalningsföreläggandet hade utfärdats felaktigt i den mening som avses i artikel 20.2 i förordningen.

9. Handelsgericht Wien beslutade att vilandeförklara målet och att hänskjuta följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

”1) Ska Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande tolkas så, att svaranden kan ansöka om förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande med stöd av artikel 20.2 i nämnda förordning även när betalningsföreläggandet har delgivits svaranden på ett korrekt sätt, men föreläggandet har utfärdats av en obehörig domstol på grund av uppgifter om behörighet i ansökningsformuläret?

2) För det fall fråga 1 ska besvaras jakande: Föreligger exceptionella omständigheter i den mening som avses i artikel 20.2 i förordning 1896/2006 enligt skäl 25 i kommissionens meddelande 2004/0055 av den 7 februari 2006 när ett europeiskt betalningsföreläggande har utfärdats på grundval av uppgifter i ansökningsformuläret vilka senare visar sig vara felaktiga, i synnerhet när domstolens behörighet beror på dessa uppgifter?”

10. I förevarande mål har skriftliga yttranden ingetts av Thurner Hotel, den österrikiska regeringen, den portugisiska regeringen, Europeiska kommissionen och den tyska regeringen. Thomas Cook ingav sitt skriftliga yttrande efter det att fristen hade löpt ut och det godkändes därför inte. Vid den muntliga förhandling som hölls den 16 april 2015 på begäran av Thomas Cook, yttrade sig endast kommissionen.

III – **Sammanfattning av parternas ståndpunkter**

11. Thurner Hotel har för det första tillbakavisat Thomas Cooks påstående i det nationella målet att företaget inte känt till den uteblivna betalningen, eftersom det inte fått sig tillskickat (åtminstone inte inom rimlig tid) fakturorna i fråga, vilket, enligt Thomas Cook, gjorde att företaget inte kunde bestrida kravet i tid. För det andra har Thurner Hotel även förnekat att parterna skulle ha ingått avtal om att domstolarna i Gent skulle vara behöriga. Under alla förhållanden framgick det klart av dess ansökan om ett europeiskt betalningsföreläggande att behörigheten för den domstol till vilken ansökan ingavs grundade sig på uppfyllelseorten för avtalsförpliktelserna (i enlighet med artikel 5.1 i förordning nr 44/2001), vilket innebär att Thomas Cook kunde ha bestridit föreläggandet inom trettiodagarsfristen.

12. Thurner Hotel anser att den omtvistade bestämmelsen (artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006) ska tolkas restriktivt. Skulle man med stöd av denna bestämmelse få göra invändningar om rättegångshinder som kunde (och borde) ha åberopats inom den föreskrivna fristen för bestridande, skulle det enligt Thurner Hotel strida mot rättssäkerhetsprincipen.

13. Den österrikiska regeringen har också förordat en restriktiv tolkning av artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006, vilket innebär att en omständighet som gäldenären kunde ha åberopat till stöd för sitt bestridande inte kan betraktas som ”exceptionell”, vilket även den tyska regeringen anser. Enligt den österrikiska regeringen kan endast ett europeiskt betalningsföreläggande som är uppenbart rättsstridigt eller som har erhållits på bedrägligt sätt, bli föremål för en förnyad prövning enligt artikel 20.2 i förordningen.

14. Den portugisiska regeringen har påpekat att det finns två fall då det enligt artikel 20.2 i förordningen är möjligt att ansöka om förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande när fristen för bestridande har löpt ut. Det gäller dels när det är uppenbart att föreläggandet har utfärdats felaktigt med hänsyn till de villkor som föreskrivs i förordningen, i den meningen att de giltighetsvillkor för utfärdande som föreskrivs i förordningen inte iakttogs då föreläggandet utfärdades, dels när det föreligger någon annan exceptionell omständighet. Den portugisiska regeringen anser att syftet med den frist för bestridande som föreskrivs i artikel 16.2 i förordning nr 1896/2006 är att man ska kunna bestrida lagenligheten eller giltigheten hos den fordran för vilken verkställighet söks när det europeiska betalningsföreläggandet uppfyller de giltighetskrav som föreskrivs i förordningen. En förnyad prövning enligt artikel 20.2 i förordningen syftar däremot till att förhindra verkställighet av betalningsförelägganden som utfärdats i strid med förordningen. Om föreläggandet utfärdas av en obehörig domstol åsidosätts enligt den portugisiska regeringen ett centralt villkor för giltighet och det bör därför kunna bestridas inom en frist som är längre än den som föreskrivs i artikel 16.

15. Kommissionen har föreslagit att den första tolkningsfrågan ska besvaras jakande, på så sätt att om betalningsföreläggandet verkligen har utfärdats av en domstol som saknar internationell behörighet, så har det utfärdats felaktigt mot bakgrund av de villkor som föreskrivs i förordning nr 1896/2006, vilket ger möjlighet att ansöka om förnyad prövning enligt artikel 20.2 i förordningen. När den andra tolkningsfrågan besvaras bör det undersökas huruvida det är ”uppenbart” att föreläggandet har utfärdats felaktigt. Vad beträffar internationell domstolsbehörighet är det i de flesta fall inte ”uppenbart” om den domstol som utfärdar föreläggandet är behörig eller inte. Enligt kommissionen skulle det strida mot förordningens syfte om domstolen ålades att i varje enskilt fall ingående pröva om den är behörig att utfärda föreläggandet eller inte.

16. Kommissionen har föreslagit att räckvidden av artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006 ska begränsas i överensstämmelse med vad som föreskrivs i förordning nr 1215/2012 [3], på så sätt att det bara ska vara möjligt att angripa ett europeiskt betalningsföreläggande när fristen för bestridande har löpt ut, om regler om internationell domstolsbehörighet som särskilt utformats för att skydda den svagare parten i ett rättsförhållande har åsidosatts eller i de fall som avses i artikel 24 i förordning nr 1215/2012 (exklusiv behörighet), till vilken det hänvisas i artikel 45.1 e ii) i samma förordning. Ett avtal om domstols behörighet som det som tycks ligga till grund för det aktuella målet omfattas inte av något av dessa fall, vilket innebär att det inte kan anses ”uppenbart” att föreläggandet har utfärdats felaktigt.

17. Därmed återstår det enligt kommissionen att fastställa huruvida det föreligger några andra exceptionella omständigheter i den mening som avses i artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006. Kommissionen har föreslagit att denna bestämmelse ska tolkas restriktivt och att den endast ska tillämpas i sådana fall där det föreligger ett uppsåtligt missbruk av betalningsföreläggandet, vilket måste bevisas i varje enskilt fall. [4]

18. Den tyska regeringen har gjort gällande att det inte är alla oriktiga eller felaktiga uppgifter i ansökningsformuläret som berättigar till en förnyad prövning enligt artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006. En förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande är bara motiverad om dess verkställighet med beaktande av båda parters intressen skulle vara oacceptabel (”unerträglich”) för en av parterna. Den tyska regeringen har vidare hänvisat till beslutet i målet Novontech-Zala [5], vilket rörde artikel 20 i förordning nr 1896/2006. Domstolen slog där med avseende på trettiodagarsfristen för bestridande fast att ”[n]är … överskridandet av nämnda frist … beror på bristande omsorg från svarandens ombuds sida kan en sådan situation – då den med lätthet hade kunnat undvikas – inte utgöra exceptionella omständigheter i den mening som avses i [artikel 20.1 b och 20.2]”. Enligt den tyska regeringen bör detta resonemang även innebära att en omständighet som den som åberopar den lätt hade kunnat undvika, inte ska utgöra en ”exceptionell omständighet”. Det skulle dessutom strida mot syftena med förordning nr 1896/2006 (i synnerhet vad avser påskyndande och sänkta kostnader) om förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande som hade kunnat bestridas i föreskriven tid (ett bestridande som inte ens behöver motiveras enligt artikel 16.3 i förordningen) skulle anses vara möjlig.

19. Det faktum att den som ansöker om ett europeiskt betalningsföreläggande och den andra parten inte kommer överens om den internationella domstolsbehörigheten är enligt den tyska regeringen inte alls ”exceptionellt” och i förevarande fall hade Thomas Cook utan större svårighet kunnat hävda att den domstol som utfärdade föreläggandet saknade behörighet genom att bestrida det. Avslutningsvis har den tyska regeringen gjort gällande att även om den domstol som till slut utfärdade föreläggandet saknade internationell behörighet, handlar det under alla förhållanden om en opartisk och oberoende domstol i en medlemsstat, varför det saknas skäl att anta att den i sitt beslut skulle ha åsidosatt eller bortsett från Thomas Cooks intressen.

3 — Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, s. 1).

4 — Enligt kommissionen förefaller det inte vara fallet här, eftersom Thurner Hotel grundade Bezirksgericht für Handelssachen Wiens internationella domstolsbehörighet på avtalsförpliktelsernas uppfyllelseort i enlighet med artikel 5 i förordning nr 44/2001.

5 — Beslut Novontech-Zala (C-324/12, EU:C:2013:205, punkt 21).

IV – **Bedömning**

A – *Inledande överväganden*

20. Den hänskjutande domstolen har ställt två tolkningsfrågor till EU-domstolen. Med den första frågan önskar den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida det med stöd av artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006 går att ansöka om förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande som har utfärdats av en obehörig domstol på grundval av uppgifter om domstolsbehörighet i ansökningsformuläret. Med den andra frågan (vilken bara ställs för det fall den första frågan ska besvaras jakande) vill nämnda domstol få klarhet i huruvida den omständigheten att föreläggandet har utfärdats på grundval av uppgifter om behörighet som senare visar sig vara felaktiga, utgör exceptionella omständigheter i den mening som avses i den bestämmelsen.

21. I likhet med vad den tyska regeringen har föreslagit i sitt yttrande, anser jag att de båda frågorna kan föras samman till en enda, som skulle kunna omformuleras på följande sätt:

”Ska artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006, jämförd med skäl 25 i samma förordning, tolkas så, att den omständigheten att ett europeiskt betalningsföreläggande har utfärdats på grund av uppgifter i ansökningsformuläret som senare visar sig vara felaktiga, i synnerhet när domstolens behörighet beror på dessa uppgifter, innebär att det föreligger ’exceptionella omständigheter’ som gör det möjligt för en svarande som har delgivits föreläggandet på ett korrekt sätt att ansöka om förnyad prövning av detta föreläggande?”

B – *Bedömning av frågan*

22. I artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006, vilken har rubriken ”Förnyad prövning i undantagsfall” föreskrivs att ”[s]varanden skall efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i artikel 16.2 också ha rätt att ansöka om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet vid den behöriga domstolen i ursprungsmedlemsstaten, när det är uppenbart att betalningsföreläggandet har utfärdats felaktigt med avseende på de villkor som fastställs i denna förordning, eller på grund av andra exceptionella omständigheter”. Dessa exceptionella omständigheter kan enligt skäl 25 i förordningen, till vilket den hänskjutande domstolen uttryckligen har hänvisat,[6] omfatta en situation där ”det europeiska betalningsföreläggandet grundades på att oriktiga uppgifter lämnats i ansökningsformuläret”.

23. Såväl kravet i artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006 att det ska vara ”uppenbart” att betalningsföreläggandet ”har utfärdats felaktigt”, som formuleringen i skäl 25 att ”[e]n förnyad prövning i undantagsfall … inte [bör] innebära att svaranden får en andra möjlighet att bestrida fordran”, talar enligt min uppfattning för att möjligheten till ”förnyad prövning i undantagsfall” ska tillämpas restriktivt. I princip delar jag den tyska regeringens uppfattning, att inte alla oriktiga eller felaktiga uppgifter i ansökningsformuläret kan motivera en förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet enligt artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006.

6 — I den andra tolkningsfrågans har Handelsgericht Wien hänvisat till ”skäl 25 i kommissionens meddelande 2004/0055 av den 7 februari 2006”. Jag utgår ifrån att den hänskjutande domstolen syftar på ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande av den 7 februari 2006 (KOM(2006) 57 slutlig], genom vilket den nu gällande lydelsen av skäl 25 i förordningen infördes.

24. Själva utformningen av förfarandet för det europeiska betalningsföreläggandet, vilket generellt bara ger gäldenären en möjlighet att invända mot borgenärens yrkande – genom att bestrida det enligt artikel 16 i förordning nr 1896/2006 – men som just därför är underkastad mycket få formella krav (bestridandet ska vara skriftligt och lämnas in inom 30 dagar) och inga materiella (inga skäl behöver anges), talar också emot en generös tillämpning av en möjlighet som bara är avsedd att användas i undantagsfall. [7]

25. Följaktligen anser jag att artikel 20.2, jämförd med skäl 25 i förordningen, ska tolkas restriktivt, en uppfattning som delas av samtliga intervenienter som har inkommit med yttranden utom den portugisiska regeringen.

26. Under omständigheter som dem som i förevarande fall är aktuella innebär det att det, vad beträffar de uppgifter som sökanden har lämnat i ansökningsformuläret, inte bör finnas möjlighet till förnyad prövning när gäldenären (i synnerhet när det som här rör sig om en näringsidkare) vid en granskning av det europeiska betalningsföreläggande som hade delgivits på ett korrekt sätt, kunde se att de uppgifter som den utfärdande domstolen hade grundat utfärdandet på (det vill säga de uppgifter som sökanden hade tillhandahållit) var felaktiga eller oriktiga. Detta innebär att jag i likhet med Thurner Hotel och den österrikiska regeringen anser att sådana oriktiga eller felaktiga uppgifter som gäldenären kunde ha reagerat på genom ett bestridande, inte kan anses utgöra exceptionella omständigheter. Således menar jag att de ”oriktiga uppgifter” som nämns i skäl 25 i förordning nr 1896/2006 endast bör avse sådana uppgifter vars oriktighet eller felaktighet visar sig eller kan konstateras av gäldenären först vid ett senare tillfälle, när fristen i artikel 16.2 i förordningen har löpt ut, vilket det ankommer på den nationella domstolen att pröva i varje enskilt fall.

27. Jag anser således i denna del att det endast kan anses föreligga exceptionella omständigheter som ger gäldenären möjlighet att ansöka om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet enligt artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006, om detta föreläggande bygger på uppgifter i ansökningsformuläret som har visat sig oriktiga eller felaktiga vid ett senare tillfälle, när fristen för bestridande har löpt ut, vilket det ankommer på gäldenären att styrka i varje enskilt fall. Om betalningsföreläggandet bygger på uppgifter i ansökningsformuläret vars oriktighet eller felaktighet hade kunnat konstateras av gäldenären inom den frist för bestridande som föreskrivs i artikel 16.2 i förordningen, vilket det ankommer på den nationella domstolen att pröva, föreligger det med andra ord inte exceptionella omständigheter som motiverar en förnyad prövning.

28. Av de skäl som jag nu ska redogöra för, anser jag inte heller att den omständigheten att det är den utfärdande domstolens behörighet som är beroende av de felaktiga eller oriktiga uppgifterna i ansökningsformuläret – vilket är det fall som Handelsgericht Wien uttryckligen hänvisar till – leder till någon annan slutsats.

29. I skäl 16 i förordning nr 1896/2006 anges att ”[d]omstolen bör pröva ansökan [om ett europeiskt betalningsföreläggande], bland annat frågan om behörighet …, på grundval av de uppgifter som lämnats i ansökningsformuläret”, men det är inte nödvändigt att denna prövning utförs av en domare. [8] Ett av de villkor som den domstol till vilken ansökan om ett europeiskt betalningsföreläggande lämnats in ska pröva enligt artikel 8 i förordning nr 1896/2006, på grundval av ansökningsformuläret, är villkoret om domstolens internationella behörighet (artikel 6 i förordningen). Detta innebär att den som prövar en ansökan om europeiskt betalningsföreläggande endast prövar om

7 — Ett bestridande får enligt artikel 17.1 i förordning nr 1896/2006 i princip till följd att förfarandet fullföljs vid de behöriga domstolarna i ursprungsmedlemsstaten i enlighet med reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden. Inom ramen för ett sådant förfarande kan till exempel frågan om internationell domstolsbehörighet tas upp, i synnerhet – såvitt är relevant för detta mål – giltigheten och rättsverkan av ett avtal om domstols behörighet mellan parterna.

8 — Denna prövning får till och med enligt artikel 8 i förordning nr 1896/2006 ges formen av ett automatiskt förfarande.

den sifferkod (av tretton möjliga) avseende grund för domstolens behörighet som sökanden har angett på formulär A i bilaga I till förordning nr 1896/2006 är sannolik med avseende på vad som föreskrivs i förordning nr 44/2001, [9] till vilken det hänvisas i artikel 6.1 i förordning nr 1896/2006 med avseende på domstols behörighet. [10]

30. När gäldenären delges det europeiska betalningsföreläggandet genom formulär E i bilaga V till förordning nr 1896/2006, upplyses han vidare i punkt c, på ett sätt som framhävs visuellt, inte bara om att han kan bestrida föreläggandet inom 30 dagar och vilka följder det får om han inte gör det, utan även om att ”betalningsföreläggandet har utfärdats enbart på grundval av information som sökanden har lämnat och som inte har verifierats av domstolen”.

31. Eftersom betalningsföreläggandet i förevarande mål enligt den hänskjutande domstolen har delgivits Thomas Cook på ett korrekt sätt, kan detta bolag från och med att det mottog delgivningen (då fristen för bestridande började löpa) anses ha haft kännedom om att detta föreläggande hade utfärdats enbart på grundval av de uppgifter som Thurner Hotel hade lämnat i formulär A i bilaga I till förordning nr 1896/2006. Även om det inte framgår av handlingarna i målet om Thomas Cook verkligen fick en kopia av detta formulär A, kunde följaktligen det belgiska bolaget utgå från att Thurner Hotel i sin ansökan inte hade upplyst om att det fanns ett avtal om domstols behörighet mellan parterna (eftersom föreläggandet kom från en österrikisk domstol och inte en domstol i Gent) och att den som hade gjort prövningen på grundval av de uppgifter som fanns i formuläret inte med nödvändighet kände till detta avtal. [11]

32. Beträffande detta anser jag dessutom, mot bakgrund av att artikel 24 i förordning nr 44/2001 generellt medger ett underförstått avtal om domstols behörighet om svaranden går i svaromål inför en annan domstol än den som parterna ursprungligen kom överens om, [12] att den omständigheten att den som ansöker om ett europeiskt betalningsföreläggande – i avvaktan på gäldenärens reaktion – anger uppfyllelseorten för förpliktelserna (artikel 5.1 i förordning nr 44/2001) som grund för den österrikiska domstolens behörighet inte utan vidare kan anses vara ”oriktiga uppgifter” i den mening som avses i skäl 25. [13] Såsom domstolen tidigare har slagit fast med avseende på motsvarande bestämmelser i konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på

9 — Närmare bestämt föreskrivs det i artikel 6.1 i förordning nr 1896/2006 – såvitt är relevant för detta mål (där ingen konsument berörs) – att ”[v]id tillämpningen av denna förordning skall domstols behörighet fastställas i enlighet med tillämpliga gemenskapsrättsliga bestämmelser på området, särskilt förordning (EG) nr 44/2001”. Rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1), ersattes den 10 januari 2015 av förordning nr 1215/2012, vilken inte var tillämplig vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i det aktuella målet.

10 — Kormann har formulerat det så, att ”en sannolikhetsprövning kan bara göras genom att en jämförelse görs med uppgifterna om huvudfordran” (Kormann, J.M., *Das neue Europäische Mahnverfahren im Vergleich zu den Mahnverfahren in Deutschland und Österreich*. Jena: Jenaer Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft, 2007, s. 96).

11 — Det bör beaktas att enligt artikel 7.2 e i förordning nr 1896/2006 behöver den som ansöker om ett europeiskt betalningsföreläggande i detta skede endast lämna en *beskrivning* av den bevisning som bestyrker fordran, vilket innebär att det är högst sannolikt att den domstol till vilken ansökan lämnats in, vid tidpunkten för den prövning som nämns i artikel 8 inte ens förfogade över det avtal som parterna hade ingått.

12 — Enligt artikel 24 i förordningen får käranden även om det finns ett avtal om domstols behörighet mellan parterna väcka talan vid en annan domstol än den avtalade och svaranden får underförstått godta denna domstols behörighet genom att gå i svaromål inför den, vilket innebär att ett eventuellt avtal om domstols behörighet som de tidigare har ingått förlorar sin rättsverkan (med undantag av fall med exklusiv behörighet enligt artikel 22 i förordning nr 44/2001). I detta hänseende har domstolen tidigare slagit fast, särskilt med avseende på det europeiska betalningsföreläggandet, att ”bestridande av ett europeiskt betalningsföreläggande som inte innehåller något bestridande av behörigheten för domstolen i ursprungsmedlemsstaten inte ska anses innebära att svaranden har gått i svaromål i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 44/2001”. Det saknar därvid betydelse att svaranden inom ramen för sitt bestridande har anfört materiella grunder i målet (dom Goldbet Sportwetten, C-144/12, EU:C:2013:393). Se även, generellt rörande artikel 24, dom Cartier parfums-lunettes och Axa Corporate Solutions assurances (C-1/13, EU:C:2014:109, punkt 34 och följande punkter).

13 — Särskilt med beaktande av att Thurner Hotel har förnekat att det finns något sådant avtal om domstols behörighet som Thomas Cook har gjort gällande (se punkterna 2 och 3 i Thurner Hotels yttrande).

privaträttens område (nedan kallad Brysselkonventionen),[14] ”[ger] varken konventionens allmänna uppbyggnad eller dess syften … skäl att anta att parter som ingått avtal om behörighet i den mening som avses i artikel 17 [artikel 23 i förordning nr 44/2001] är förhindrade att hänskjuta tvisten till en annan domstol än den som fastställts i avtalet”[15].

33. Det bör dessutom beaktas att enbart den uppständigheten att det finns ett sådant avtal i de allmänna avtalsvillkor som parterna kommer överens om, inte innebär att det är giltigt enligt artikel 23 i förordningen.[16] För att bedöma dess formella giltighet, vid fall av tvist mellan parterna, krävs det att den domstol där talan har väckts gör en mer ingående prövning än den som ska göras inom ramen för artikel 8 i förordning nr 1896/2006 även om den i formuläret för ansökan om europeiskt betalningsföreläggande upplyses om att ett sådant avtal finns. Därför anser jag att om den som ansöker om ett europeiskt betalningsföreläggande hyser tvivel om huruvida ett avtal om domstols behörighet som ingår i de allmänna avtalsvillkoren är giltigt, är denne inte skyldig att åberopa det i formuläret för ansökan om europeiskt betalningsföreläggande, eftersom dessa frågor inte under några omständigheter kan tas upp inom ramen för ett europeiskt betalningsföreläggande.

34. Jag anser således, under dessa förhållanden, att det endast kan anses föreligga exceptionella omständigheter som ger gäldenären möjlighet att ansöka om förnyad prövning av det europeiska betalningsföreläggandet enligt artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006, om detta föreläggande bygger på uppgifter i ansökningsformuläret som har visat sig oriktiga eller felaktiga vid ett senare tillfälle, efter det att fristen för bestridande har löpt ut, även om domstolens behörighet beror på dessa uppgifter, i synnerhet när sökanden har underlåtit att lämna uppgift om ett avtal om domstols behörighet som parterna har ingått.

35. Följaktligen anser jag att den tolkningsfråga som har hänskjutits av Handelsgericht Wien, ska besvaras så, att under omständigheterna i förevarande mål, ska artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006, jämförd med skäl 25 i förordningen, tolkas så, att det inte ska anses föreligga ”exceptionella omständigheter” som gör det möjligt för en svarande som har delgivits ett europeiskt betalningsföreläggande på ett korrekt sätt att ansöka om förnyad prövning av föreläggandet, enbart av det skälet att det europeiska betalningsföreläggandet har utfärdats på grundval av oriktiga eller felaktiga uppgifter i ansökningsformuläret, även om domstolens behörighet beror på dessa uppgifter – i synnerhet när sökanden har underlåtit att uppge att det finns ett avtal om domstols behörighet mellan parterna – såvida gäldenären inte kan styrka för den nationella domstolen att kännedom om att uppgifterna i ansökningsformuläret var oriktiga eller felaktiga erhölls förrän efter det att fristen för bestridande i artikel 16.2 i förordningen hade löpt ut.

V – **Förslag till avgörande**

36. Med hänsyn till vad som anförts ovan föreslår jag att domstolen besvarar Handelsgericht Wiens tolkningsfrågor enligt följande:

Artikel 20.2 i förordning nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande, jämförd med skäl 25 i samma förordning, ska, under omständigheterna i förevarande mål, tolkas så, att det inte ska anses föreligga ”exceptionella omständigheter” som gör det

14 — EGT L 299, 1972, s. 32 (svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 30), i dess lydelse enligt de på varandra följande konventionerna om nya medlemsstaters tillträde till denna konvention.

15 — Dom Elefanten Schuh (150/80, EU:C:1981:148, punkt 10). Se även dom ČPP Vienna Insurance Group (C-111/09, EU:C:2010:290, punkt 21 och följande punkter). Det ska här också erinras om att artikel 35.1 i förordning nr 44/2001 inte förhindrar att en dom erkänns som har meddelats utan iakttagande av ett avtal om domstols behörighet som har ingåtts i enlighet med artikel 23 i förordningen. Det är bara om den strider mot bestämmelserna i avsnitten 3 (behörighet vid försäkringstvister), 4 (behörighet vid konsumenttvister) och 6 (exklusiv behörighet) i kapitel II i förordningen som en dom inte ska erkännas, och inte heller i de fall som avses i artikel 72.

16 — Se, beträffande detta, Mankowski, P., ”Artikel 23 Brüssel I-VO”, *Europäisches Zivilprozess- und Kollisionsrecht EuZPR/EuIPR*, Rauscher, T: (red.), München: Sellier, 2006, s. 411 och följande sidor, i synnerhet punkt 16 och följande punkter.

möjligt för en svarande som har delgivits ett europeiskt betalningsföreläggande på ett korrekt sätt att ansöka om förnyad prövning av föreläggandet, enbart av det skälet att det europeiska betalningsföreläggandet har utfärdats på grundval av oriktiga eller felaktiga uppgifter i ansökningsformuläret, även om domstolens behörighet beror på dessa uppgifter – i synnerhet när sökanden har underlåtit att uppge att det finns ett avtal om domstols behörighet mellan parterna – såvida gäldenären inte kan styrka för den nationella domstolen att kännedom om att uppgifterna i ansökningsformuläret var oriktiga eller felaktiga erhölls först efter det att fristen för bestridande i artikel 16.2 i förordningen hade löpt ut.